

hen til Ægtepagter, tror jeg er et Stridt, som i alt Fald fortjener overmaade nøje Overvejelse. Jeg er tilbøjelig til ligesom den ærede sidste Taler at mene, at en saadan grundvæsentlig Forandring i Ægtefælsens nuværende Karakter let vil kunne komme til at indvirke uheldigt paa den sædelige Karakter, man dog maa ønske Ægtefælsens skal bevare.

Dette er en Hovedting, man kan indvende, forekommer det mig, imod dette Forslag; men der er forskellige andre, om jeg saa maa kalde det, mere praktiske Hensyn at tage. Jeg gad egentlig nok vide, hvorledes man tænker sig det vilde gaa, dersom der ved hver ægtefælselig Forbindelses Indgaaelse skulde oprettes Ægtepagt. Parterne kunne gøre det skriftligt, om de ville, i Forvejen, men de kunne ogsaa gøre det ved Ægtefælsens Indgaaelse mundtlig, idet de fremsatte deres Vilje i saa Henseende til en Ægtefælsforstander. Dette at forfatte en Ægtepagt er imidlertid ikke saa overordentlig let en Ting. Det arriverer ikke ganske sjældent, at der opstaar Stridigheder i den Anledning, selv hvor Ægtepagterne i Forvejen ere affattede af Jurister og formentlig kloge Folk; men hvorledes det vil gaa, naar Folk af alle forskellige Stænder og Klasser over hele Landet skulle mundtligt med et Par Ord klare alle disse Punkter om Formuen og om Forholdet over for Børnene osv., det, maa jeg tilstaa, forstaar jeg ikke. Og Sagen bliver efter min Mening ikke lettere derved, at man lægger Ægtefælsens Indstiftelse hen til nogle Ægtefælsforstandere. Ja, jeg tror nok, at man ad denne Vej vil forøge Arbejdet i meget høj Grad for Ægtefælsforstanderne, hvis man gaar ud fra, at de skulle være Parterne behjælpelige ved disse Ægtepagters Oprettelse, og dersom man mener, at Ægtefælsforstanderne ikke skulle bryde sig derom, men tage den Ægtepagt, der foreligger, eller tilføre Protokollen, hvad der fremsøres, eller hvorledes man tænker sig det, er det klart, at man i høj Grad udsætter sig for de Ulemper, jeg hentydede til. Der er endnu en Ting, jeg ikke kan undlade at gøre opmærksom paa, og det er, at det ikke er ligegyldigt over for Tredjemand, om der sluttes Ægtepagter eller ikke, eller hvorledes de sluttes. Det har den allerstørste Betydning for Tredjemand, hvorledes dette Forhold mellem Ægtefælsene ordnes; det maa enhver kunne sige sig selv. Efter vor nuværende Ret har Tredjemand Ret til at holde sig til det formentlige Fællesbo; ophæves Reglen, at der er Fællesfæst, kan dette ikke længere gælde som Regel, men Tredjemand burde jo da have at vide, om

han i det enkelte Tilfælde kan holde sig til hele Boet, eller kun til Mandens Part eller til Konens Part, eller hvorledes Forholdet er. Det kan være galt nok allerede nu, idet der ikke er sikker Afgang til at faa Oplysning om, i hvilke Tilfælde Formuesfællesfæstet i et Ægtefæst ved Bevilling er ophevet, hvorved Kreditforholdene jo kunne meget væsentlig forandres, men værre vil det blive, naar det bliver almindeligt og uregneligt, om der i Ægtefæster er Formuesfællesfæst eller ikke, uden at der træffes nogen Foranstaltning eller skal gøres noget som helst, for at Tredjemand kan komme under Vej med, hvorledes disse Ting forholde sig. Jeg tror fremdeles, at det har sin store Betydning for at holde Bevidstheden om Ægtefælsens Betydning klar for det store Folk, at Indgaaelsen af denne Forbindelse ikke gøres, om jeg saa maa sige, altfor let og simpel, og paa den anden Side Oplysningen af Ægtefælsens ikke gøres altfor simpel og let. Jeg indrømmer, at der er mange tvivlsomme Spørgsmaal i denne Henseende at klare. I Almindelighed tror jeg vel ikke, det er til nogen Naade at tvinge Folk til at vedblive at leve sammen, naar de ere blevne uenige og kun ønske at komme fra hinanden. Men paa den anden Side har det dog hidtil været almindelig erkendt, at det vilde være farligt at gøre det muligt for Ægtefæller at skilles ad, saa snart der er kommet et ondt Ord dem imellem, og i hvert Tilfælde er det et bestemt Brud med Ægtefælslovgivningen, som den er nu, om man saa at sige, vil lægge det i Ægtefællernes Magt at skilles, naar det skulde være. Det bringer mig til at berøre et enkelt lille Punkt. Man har foreslaaet, at i § 1 skulde Nr. 6 om, at de Parter, som have bedrevet For med hinanden, ikke maa komme sammen, gaa ud. Og saa her siger jeg, at jeg forstaar meget godt den Betragtning, som har ledet Udvalget til at stille dette Forslag. Det forholder sig i Virkeligheden saaledes, at bedrevet For nu er en Ægtefælsforbindelse, der kan ryddes til Side ved Hjælp af en kongelig Bevilling, men det forholder sig ikke saaledes, som det er blevet sagt, at saadanne kongelige Bevillinger gives altid og uden stor Vanskelighed. Saaledes forholder det sig ikke. Men i hvert Tilfælde, selv om det forholder sig saaledes, har det allerede noget at betyde, at vedkommende ikke uden videre kunne gaa hen og gifte sig, men skulle have den Ulejlighed at tilvejebringe en Bevilling, hvilket kræver Underjøgelse, Indhentelse af forskellige Erklæringer om de paagældende o. s. v. Dette Moment har sin store Betydning derigennem, at det i Virkeligheden, tror jeg,